

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

**Academia Peccatorvm. Seu Conciones De Tota Parabola
Prodigi Euangelici**

Qvae Poenitentia Peccatorvm Sev Conciones De Prodigi Evangelici Reditv
Ad Patrem

Bosquier, Philippe

Moguntiae ; Coloniae, 1615

IV.

Nutzungsbedingungen

[urn:nbn:de:hbz:466:1-55940](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-55940)

CONCIO QUARTA.

Græca.
Vulgata.
Syriaca.

7. Εἰς ἑαυτὸν δὲ ἔλθων εἶπε.

7. In se' autem reuersus, dixit.

7. Quumq; ad se rediisset, ait.

ARGUMENTVM.

- Docebimus
- 1. Proprium esse impiorum ignorare se, & quam hoc inconueniens.
 - 2. Quantum nostri ignorantia nobis adferat mali.
 - 3. Qui eius vitij effectus.

AVE MARIA.

I.

Proprium esse impiorum ignorare se, & quam hoc inconueniens.

Proprium est impijs nunquam apud se ac domi esse, sed oberrare semper, & alienas obseruare actiones. Egre diamur foras, dicit Cain fratri: circumi terram, & perambulauit eam, respondit Satan Deo quaerenti, vnde veniret. *In circuitu impij ambulant, quasi in gyrum vt religiosi mali, qui post Deum & Ecclesiam nihil perius oderunt, quam cellas, & semper monasteria percurant, saepe etiam extra monasteria circumuagantes, ambulones, gyrouagi, euntes, redeuntes, instar Eurypi per medium mundum, nomine, inquit, Sanctus Benedictus, extra mundum, reuera autem totum intra animam mundum circumferunt, corpore à mundo sequestrati, anima in rebus mundanis & externis demersi: Mali ubique sunt, praterquam secum, dicit Seneca. Boni autem nihil recessu habent charius, vt secum*

D. Bened.
init. reg.

cum habitent, id est, ut seipsum cognoscant, *intus & in cute*, animam & corpus. Prudens erat Iacob, de quo legitur, *habitabat in tabernaculis*, & opprobrium Esau, quod foris occupatus deditus erat venationibus, Nemrod tyrannus, *robustus venator* appellatur: & impius Sanctus Iacobus, *sidera nuncupat errantia*. Ah, quot inter nos sunt, (charissimi) quis enim nostram bene in se reuertitur, studiosior ut secum habitet, & ut seipsum pernoscat, quam ut alios visitet, ac de alijs rumores ac fabellas capteret? quis nostrum non magis res vicini, quam suas curat?

Perf. lat. 4.] *Vt nemo in sese tentat descendere nemo.*

Sed * *præcedentis spectatur mantica tergo:*

* *al. præcedenti.*

Quam multis illud Horatianum posset obijci, quod in suis cæcutientes in alienis vitijs aquilas, draconesque acie superent, qui ob perspicaciam dracones dicti sunt, nam *δεπνεος* græce cernere est.

Horatius lib. i. Satyr. 3.] *Cum tua peruideas oculis, mala lippus innotis,*

Cur in amicorum vitijs tam cernis acutum,

Quam aut Aquila, aut serpens Epidaurius?

Deo etiam ipsissima dulcedo Christus Iesus quasi amarus irascitur, quod inueniantur, qui in fratris oculo festucam videant, trabem in suo non sentiant.

Math. 7.] *Quid vides festucam in oculo fratris tui, & trabem in oculo tuo non vides?*

Imo sane impij vere Æsopici illi sunt manticarij, qui semper aliena vitia in id, quod ante iniiciunt mantica, ut ea inspiciant semper, sua autem in tergum rejiciunt, atque obliuiscuntur. Horrent credo vitam, actionesque suas, ut spectaculum inficetum, & quia animæ & conscientia ipsorum vitijs sciant, in interiora sua metuunt, *terribiles visu facies, non est pax ossibus meis à facie peccatorum meorum*. Si enim corporalibus oculis aspectarentur peccata, ea esset species, adeo tetra, & horrida, atque abominabilis, ut nihil æque. Virtus autem pulcherrima & speciosissima, atque ideo recte

Plutar-

Plutarchus tom. 2. mor. tract. de curis frate.] *Quidam suam ipsorum vitam, tanquam iucundissimum spectaculum inspicere, ac rationem velut lumen in sese reflectere non sustinent, quippe anima omnigenum vitiorum plena horrens, & mei uens ea qua intus sunt, exsilit foras, & vagatur circum aliena, pascens & saginans suam uisitatam.*

Hinc etiam mihi videtur procedere in penitentia: quod nimirum peccata dissimulemus nostra, ac semper aliorum mala adipiciamus exempla, aut ut peiora audeamus, aut ut nostra tanquam minora excusemus, tanquam foecos habentes malitiam. Spectatum tamen, quia nostra peccata non dignoscimus. Non solet enim quæri Medicus, nisi morbo aut uulnere prodito: sic nec penitentiam remedia petimus, si nos peccatores miserisque ignoremus. *Non est opus sanis medicus, sed malehabentibus,* dicit Dominus. Cum homines peccata sua non agnoscunt, Penitentiam in bono sunt otio, ac licet illis remissis curis, ire ambulatum, aut bonos inuisum amicos.

Senec. Epist. 28. ad Lucil.] *Initium salutis est, notitia peccati, nam qui peccare se nescit, corrigi non uult.*

Ideo nonnulli definiunt penitentiam esse, *reditum ad se, & per se ad Deum.* Ideoque & S. Ambros. super illud Rom. 2. *An ignoras, quod benignitas Dei, &c.* dicit: *grauissimum est peccare ex ignorantia;* quam sententiam limitat noster Bonauentura, hoc non dici respectu culpæ, quasi nullum peccatum illo grauius sit, sed propter periculi respectum: quando enim homo morbum suum non sentit, quomodo quæro indagabit remedia, omnino enim ea recusat, tanquam superflua, si forte quis illi offerat, qui sanus est, inquit, non indiget medicis, sed æger. Ideo sapientissime, sicut semper S. Augustinus de se: *periculosissime peccabam, cum me peccare ignorabam, ut ægritudines corporum pessime sunt; quæ à sensuum priuatione incipiunt, ut Lethargus, Phrenesis, Epilepsia, Apoplexia, & Febres ardentes, quarum calores usque ad insaniam crescunt, & mentem ægritudinibus eripiunt* (tunc enim

*Bona. in 2.
Sent. dist.
22. art. 3.*

*Vide Hieron. ab Augustino lib. moral. c. 6.
§. Conditio minuens voluntariū pag. 65.*

enim infirmus nec dolorem sentit capitis, nec corporis, sed hilaris inter media rider mala, risum tamen Sardonicum & lethalem) & (vt aiunt) vulnera capitis plus habere periculi quia minus molestiae, ac doloris; ac de talibus facile dicitur, *vulnerarunt me & non sensi, adamantem, non me turuderunt, & vt stultula illa Senecae male flagitat, vt visus sibi restitueretur, quia ipsius nihil videre in domo, non erat ab interna causa, ac oculorum vitio, sed ab externa tenebrisque domum obsidentibus. sic delinquit grauius & incurabilius qui offendens, se offendere non existimat: Ecce cur iuxta Plurarchum optent medici ante omnia, ægrum morbo nullo antea fuisse tactum; secundo vt morbum quem habet, saltem morbum esse sciat; notitiam enim hanc magnum indicant ad sanitatem adiumentum; & phrenetici recuperare valetudinem incipiunt, cum membrorum luxationes, delocationes, exarticulationesque sentire incipiunt: ac in putri & intermorta carne extremum, est vbi vulneratus nouaculas, puncturas, & cauteria sentire incipit, & energiam vrentis emplastri: sic etiam optabile est ante omnia nunquam peccare. Cum autem quis in peccatum incidit (vt sumus omnes fragiles & in lubrico) peccatum suum non ignorare, sed dicere cum Dauide, *quoniam iniquitatem meam ego cognosco*, quia nimirum anima in pessimo est statu, quæ ignorat quo loco sit; existimans enim omnia salua, remedia peccati non curat magis quam Ionas dormiens naufragij periculum qui solus inter reliquorum angores Deum pro tranquillitate non orabat, nec de tabula cogitabat qua euaderet. *potes hoc sub casu ducere somnos?* Epictetus sapiens mancipium, (si philosophus, mancipium esse potest) *calcari enim non desinit nisi inferior, sed inferior non est, qui quamuis in monte corpore multa sustineat, corde tamen fixus in caelo est.* dicit S. Augustinus, & S. Hieronymus (de Platone loquens in seruitutem diuendito, *Maior emente se fuit*) optime hoc intellexit, dixit enim*

Vide Solinum de risu Sardonico.

Plur. tom. 1. moral. de morbis animæ.

Virg. li. 4. Æneid. Aug. lib. 1. de ser. Do. cap. 6.

Hieron. ad Paulin. de omn. diu. hist. li. 6.

D

Epictetus

Epictetus Enchirid. p. 3. c. 35.] *Si vis bonus esse, primum tibi ipsi persuade, quod malus es.*

Senec. in Hyppolito] *Pars sanitatis, velle sanari fuit.*

Senec. ad Lucil.] *Et hoc ipsum, argumentum inuoluitur translati animi est, quod vitia sua, qua adhuc ignorabat, videt. Quibusdam agris gratulamur, cum seipsum agros esse senserint. Quantum puellis curiosis sua profusa specula ad exstergendas faciei maculas, ad depingendos naevos, ad struendum sparsum fufumque; capillitium, ad poliendos dentes non satis albicantes, aut focia quaedam de sua forma ac decore follicita, qua quicquid dedecet admonet; tantum valet peccatorum cognitio sui per se: aut vitium alienum, ad emendationem, quis ignorat S. Monicam S. Augustini matrem, quia semel in pueritia a Magistra sua sibi obiectum audierat, non Biberia aut Bibiana sed meri Bibula, postmodum laudabili despectu sollicitissime contendisse ad temperantiam.*

Tyberius aliquando dictus biberius.

II.

Quantum mali adferat nobis nostri ignorantia.

Affirmare ausim nullatenus possibile esse, contritionem aut attritionem concipere, & bene de peccatis dolere, minus etiam ea bene confiteri, ac bene satisfacere (quomodo igitur saluari) sine hoc in seipsum reditu. *Quanto quis minus se videt, tanto minus sibi displicet, inquit S. Gregorius. Ostendamus exemplo familiari & domestico. vnde patre aut matre mortuo superstitibus sex septem orphani non aequaliter lugent, sed vnus quidem patris funus cum modica deducit tristitia, alter illachrymat, ingemiscit, suspirat ac vix in interrupta erumpit verba, torquet manus, vellit crines, plangit tunditque pectus, affligit se siti ac inedia, nec vllam admittit consolationem, alter triennis forte aut quadriennis, ridet sub lugubri pileo, corpusque prosequitur: vnde haec de eadem re, tam diuersa affectio? Cognitionis diuersitas,*

Greg. lib. Moral.

DE POENITENTIA PRODIGI. 5*

cas, affectionum morumq; hanc elicit diuersitatem. Parulus ridet saltatq; , & gaudet feralibus epulis, ignorans quantum in matre perdidit, Senior in lachrymas diffluit, quia iacturæ suæ nouit magnitudinem, quia subito se destitutum videt necessaria parentum opera, ad matrimonia, ad honores, ad rem augendam familiarem, ad pacem domesticam. Sic etiam Magdalena ad pedes Domini se abiecit, quos calcantibus rigauit lauitq; lachrymis, siccauit & terfit capillis. Alia autem etsi ipsi similis, nihil facit simile, sed ridet illam tanquam scrupulosam nimis, ac superstitiosam. vnde hæc diuersitas: inde scilicet quod Magdalena in se reuersa, sui acceperit notitiam, quod considerauerit transactam sibi vitam adeo turpiter, ut iam toti mundo in ore esset, ac pueri etiam inclarent monstrarentq; digitis, quæ iam aliud non habebat nomen quam *mulier in ciuitate peccatrix*, communis omnibus. Alia vero, nunquam in se reuersa, nec quid, nec quantum fecerit agnoscit. ut amor notitiam præsupponit, sic odium & detestatio peccati intelligentiam eius, & qualitates & quantitatem, *Re cogitabo tibi omnes annos meos.* Primum, & cum me in- *Isai. 38.*
 spexero soluar in lachrymas, *in amaritudine anima.*

Sed quæ auricularis confessio sine recollectione angulari. Ingredere in te, recollige te, & totum te ibi videbis. *Rem bene prausam verba haud inuicta sequen-* *Horat. in*
Peccata bene in memoriam reuocata, ac recog- *arte.*
 nita, de ore in aurem sacerdotis ita commode defluent, ut nihil opus sit nisi aperire buccas. Et qualis satisfactio: nonne ad soluenda debita ea oportet præcognoscere, nonne rationum libri & tenendi & lustrandi sunt sæpe, nostis id melius mercatores quam nos cordigeri, quibus quia nihil est, & parū creditur, registris ac rationum libris, ad computanda debita, non agemus. & obsecro, dicite mihi: vnde tam pauci vere intus humilientur, nisi quia intra se reuerti dedignantur, ac in proprias imperfectiones, cum nostro Prodigo, semel cōiungere obturū? *Nemo in se uentat descendere, nemo.* O si cum modica saltē patientia, attente
 D 2 horren-

horrendam illam Caci speluncam semel inspiciamus, & defectus proprios obseruemus, sicut nos alienos, ac alij nostros, neminem credo adeo fortis impavidum, adeo imperterritum qui non graui percellatur terrore, seipsum aduertens; vmbraeque suam, qui non vndique statim se cruce insignet, contra spectra illa quæ in propria inuicem conscientia, qui non grauius seipsum increparet quam vllus alius, quod ipsa iam factus monstrorum Africa, portentis totum se repleuerit; libentissime nos alienis submitteremus pedibus, & certare nos omnes superare humilitate, honore inuicem prouocantes. Si nos cognosceremus, tales, tantillos, tan nequam, quam sumus, vndiq; me circumstant angustia dicit S. Anselmus.

D. Anselmus in meditationibus.] *Omnis grauis angustia, si me inspicio, non tolero meipsum? si non inspicio, nescio me ipsum, si me considero, terret me facies mea; si me non considero, fallit me damnatio mea. Si me video, horror est intolerabilis: si non video mors inueniabilis.*

* (in)
superf. sensu meo.

D. Greg. lib. 23. moral.] *Quatuor sunt qualitates, quibus iusti viri anima * in compunctione vehementer afficitur, cum aut malorum suorum remiscitur, considerans, vbi Fuit; aut iudiciorum Dei sententiam metuens, & secum quærens desiderat, vbi Erit; aut, cum mala vitæ presentis attendens solerter mœrens considerat, vbi Est; aut quam bona superna patria contemplantur, quæ quia necdum conspicit vbi non Est. Et cur adeo profunde humiliavit se Propheta Dauid sacco dorsum, cinere caput affixit &c. nisi quia cum nostro Prodigio in se reuersus vitæ suæ decursum habuit ob oculos. Quoniam iniquitatem meam ego cognosco, & peccatum meum contra me est semper. Quare ita erubuerunt Rex manasses, & Publicanus, vt nec oculos ad cœlum auderent leuare? Quare Magdalena, prius adeo effrons, vt nec linguas, nec digitos monstrantium quicquam curaret, nec meretricij quæstus infamiam, nec peccatricis in vrbe nomen, sed frons meretricis facta erat ei, noluit erubescere, adeo tandem euase*

Psal. 50.
Luca 18.

euaserit verecunda, vt volens accedere, & osculari sacros magni Papæ Christi Iesu pedes, & in forma iubilæi, plenariam peccatorum suorum obtinere indulgentiam? Non aliunde quam *retro secus pedes eius* se ausa fuit prosternere, quantum ei ubiuit aspectum eius, indignam se iudicans quæ aspiceret Maiestatem eius, in quem Angeli desiderant prospicere, quem toties offenderat: vnde inquam hæc nisi ex attenta peccatorum consideratione, quam quisque eorum habuit, in se reuersus. Magdalena inquit Gregorius considerans præterita modum nullum seruauit poenitentia.

Gregor. hom. 33. in Euang.] *Considerauit Magdalena quod fecit & noluit moderari quid faceret, quia semetipsam grauius erubescerat intus; nihil esse credidit quod verecundaretur foris.* Bene bene in se antea fuerat reuersa; antequam tam pulchri reditus daret specimen ac ibi perceperat (sicut in horrida magni latronis Caci cauerna capita, brachia, pedes, ossa dilaniatorum, hinc inde sparsa) tantam rei domesticæ confusionem chaos nimirum suæ conscientia, vbi nullus ordo sed sempiternus horror inhabitat, quod nunquam potest spiritus, non in se reuersus. *Effusus animus damnata interiora non sentit, quia nec intus est.* Iob
Dicit magnus iste S. Bernardus, Basiliscum ait (ni D. Bern.
fallor Plinius) occidere quem aspexerit, ipse etiam in quibusdam dictis:
moritur si viderit se ipsum adeo tetrum ac execrabilem. Pauli etiã qui alioquin adeo superbe cristas caudalque erigunt, si oculum coniecerint in pennas tam Plin. lib. 8.
pulchrè pictas, ac variegatas, quæ iridem æmulentur, alas demittunt ac omnem tam speciosum reconcap. 21.
dunt apparatus, quem cum tanto fastu longe lateque nundinat, quamprimum inquã in aridos deformesq; oculũ fixerint pedes. Eodẽ modo, opinor nos qui nobis tantopere placemus adeo superbi, adeo philantia morbidi, communi morbo, quia nimirũ nimium speciei nostram respicimus pictum quasi auratumq; dorsum, quod aut virtus aliqua est, aut bonum nomen, vt vana aliqua quam præferimus larua, viuentes sæpe si

non castre, saltem caute, non respicientes intus veritatem nec reales deformitates, fama quam conscientia studiosiores, si nos ipsos expanderemus ad veritatem, ac nudos videremus, animæ nostræ horrores; concideremus mortui tædio, aut saltem egregie nostrammitteremus loquacitatem; ut pauo pennas, & vereremus philautiam nostram, in nostri displicentiam.

Seneca lib. i. de ira] *Innocentem se quisq; dicit, respiciens estem, non conscientiam.*

Quid? qui nunquam in se reuertitur: potest nequam diuinis refici inspirationibus: meo quidē iudicio nihilo magis, quā qui foris deambulat audire atq; aperire potest, domū suam pulsanti pulsat Deus, charissimi, pulsat, vnūquemq; sæpe, ego sto ad ostium & pulso, dicit in Apoca. ecce ipse stat respiciens per cancellos, respiciens per fenestras; pleni cincinni eius guttis nocturnum.

Apoc. 3.

Luc. 3

Apoc. 3.

D. Amb.
lib. 8 in
Lucam.

Ibidem.

Clamat dicitq; , *aperi mihi soror mea sponsa* in Salomonis canticis. *Zachae*, inquit S. Lucas, *si stinans descendere, quia in domo tua oportet me manere. & si quis audierit vocē meam & aperuerit mihi ianuam introibo ad illū & cenabo cū in illo & ipse mecū*, implens eam benedictionibus. O faelices cænas Dei cū creaturis quibus duratibus hospites suos colloquijs ac suauissimis cōfabulationibus detinet, *loquar ad cor! erusalē* quæ libens se audiat. *Audiā quid loquatur in me Dominus quoniā loquetur pacē in plebem suā: alterū sua mansionis claritate nobilitat*, summa quicunq; eum hospitio exceperunt, amplissimā habuerunt occasionē gaudendi de benedictionibus ipsius, centuplo magis quam Obededom ob Arcā testamenti domo exceptā, *sciebat enim hospitū sui vberem esse mercedem*, inquit S. Ambrosius: nulla ratio, quod de iure hospitalitatis vnquā conquæramur ab ip'o violato: sed cheu! nec intrat, nec benedictionē suā infert, quia ianuā ipsi nō pādimus, pādere autē nō possumus, quia pulsantē nō audimus, audire non possumus, quia semper foris hæremus. Quomodo quæso audire & aperire pōt qui necdū est, *in se reuersus*, qui nō est intus tanquam fidelis minister, nec attēdit, ad reditū, & pulsum magistri, *ut cōfestim aperiat ei*, qui nō est qualis iunior Samuel qui ter vna no-

DE POENITENTIA PRODIGI. 55

De vocatus, ter surrexit, cū vocē Dei audiret putans se
 audire vocē magistri sui Heli dicēs *semper, ecce adsum,*
 quomodo dicet cū Iob *vocabis me & ego respōdebo tibi:*
si semper extra propriā verietur conscientia. In se autē
reuerfus respōdebit; in se reuerfus aperiet; in se reuerfus,
 cū Deo cōnabit; *in se reuerfus* de cōsolatione interna
 gaudebit; absentes largitionib⁹ ac præbitionibus istis
 priuabuntur. Sicut S. Tho. cū apud se suoq; loco non
 esset, cū venit Christus post resurrectionē exhibens se
 Apostolorū collegio, en frustratus est dulcissima ma-
 gistri sui salutatione, *Pax vobis.* fraudatus aspectu vul-
 nerū, exclusus dulcissimo colloquio, ac lætissimo te-
 stimonio resurrectionis, sic qui nec apud se est, nec *in*
se reuerfus. Semper foris in plateis, in foro, in ludo, ca-
 stella fabricās in Hispania, non pōt absens peregre au-
 dire & aperire Deo se offerēti, pulsanti, semel, iterū,
 sed iuste Dei visitatione ac consolatione priuatur. O
 quantū vnus absentiaē damnū, quāta iactura! sicut æ-
 ger & famelicus magnā facerēt iniuriā domo se effe-
 rētes, quādo aut medicus visitatū venit, aut diues op-
 plero panibus liberaliter sinu (vt aliquando matrona
 nobilis familiæ Lalings gloriose fecit, vt ex eque-
 stris viri vidua eiusdem familiæ intellexi, id etiam
 occasionē dedisse in signibus) vt eā ad saturitatē refi-
 ciat: sic & nos infinitū nobis accersimus damnū, tā læ-
 pe, tā longe deferentes nos ipsos, nostramq; conscien-
 tiā: quia quādo Deus venit nos inuisum domi neminē
 reperit. Quod est, ac si B. Virg. orbata fuisset tanto in-
 carnationis Dei beneficio, perdēs & Virginis & Matris
 Dei honorē & cū Deo patre quasi commaternitatem
 sanctitatis & donorū. S. Spiritus cōmerciū, quia vide-
 licet nō foret inuenta in suo conclauo illo tēpore, quo
 Angelus ad ipsam legatus missus est. Quā res illa fuis-
 set deplorāda tanto caruisse bono, propter intempe-
 ritā absentiam, sic & nobis flebilis iactura est cū idē
 nobis accidit, quia in nos non reuertimur, imo & fle-
 bilius. nam *plus est concipere Deum mente quam ventre.*
 Custodienda nobis domus est, occludēda vectibus
 cōtra latrones mortēq; qui semper quinq; sensuū fe-
 nestris insidiatur, tāquā liberis in corpus nostrū aditi-

bus, irrepuntq; nisi aduigilet præsidium. *Væ soli, & soli ciuitas parua est, pauci in ea viri incussodite diripiuntur oues.* Si ipse ibi non habitas crede (sicut Natura nihil patitur vacuum, nec Deus corpus inhabitatæ anime) diaboli qui domos amant vacuas, desertæ, male dispositas terras inuadunt neglectas tanquam suas, cum legionibus ad te intrabunt, *inuenit domum vacuum & adducit septem spiritus nequiores se.*

Ioan. 13.] *Introiuit in eum (Iudam) Satanas* quia nimirum vagus extra se diuertebat.

Thren. 1.] *Domus nostra versa ad extraneos.*

Abdia d.] *Extranei ingrediebantur portas eius.*

Quomodo deniq; in tuto potest esse anima, extra munitiones, eodem plane modo vt miles extra castra, ouis extra caulas, cuius tẽpore belli extra mœnia, lepores tempore venationis extra latebras, quid enim nostra vita, nisi militia? quicquid extra nos est inimicum est, saltus, foueæ, insidiæ; expendite quod S. Antonius totum mundum aliquando viderit, laqueis plenum, & scripturæ creaturas dicant esse *in decipulis.* felix qui *in se reuersus* apud se manet. Intra munitiones igitur, intra aggerem, intra mœnia, recessus ac receptus securitatis, ne deteriora inueniamus si mors extra nos alicubi nos interceperit.

D. Bernard. in quibusdam sententijs] *Quisquis ante obitum carnis non redierit ad seipsum, in seipso maneat necesse est in æternum. Sed in quali seipso? qualem sese fecerit in hac vita, talem inuenit exiens ab hac vita.* Sed quid dico? amplius etiam affirmare ausim, impossibile esse vt sine nostri cognitione nos ipsos amemus, & curemus bene, proinde nec proximos: cura enim ex amore surgit, amor ex cognitione, & iuxta claritatem notitiæ, amoris curæq; magnitudo crescit. Ostendo id ipsum. vnde Deus infinite seipsum amat, nisi quia infinite seipsum cognoscit? & inter beatos qui Deum amant maxime, nisi qui norunt optime? & nos miseri homines cur ita frigide tepideq; amamus alter alterum vt paucioribus etiam quam 30. denarijs cū Iuda, pōmo sicut Adā in paradiso, quisquilijs etiā & gratis prodamus

damus amicitiam? inde solum, quia parum nos mutuo pernouimus, quia velatos habemus oculos, quia vespertilioes ac noctuæ sumus, quæ solis fulgore perstringuntur. ut igitur recte te ames ac cures, te ipsum noueris, necesse est, ut te ipsum cognoscas, tibi intra te descendendum est. Narcissus adolescens, nunquam æque se amauit, atque cum in lucidissimo fonte reuerberatam sui aspexit speciem. ecce mala ex nostri ignorantia enata, si placet effecta etiam eius mecum percurrere, & iamiam absoluero.

III.

Quæ effecta ignorantiam nostri consequantur.

Qvis ignorat hominem sui negligentem, nec unquam reuertentem in se, mille curiosis, vanis, inanisque rebus occupari, ut aliena discat, & noscat vitia? Quare hoc? quia videlicet humanus intellectus sicut & stomachus otiosi non possunt. Natura sua discendi cupidus est, sitiens veritatem & scientias, proprium ipsius obiectum. Si itaque veritatem ac notitiam tui, ei non ingeras, quæret aliquid aliunde; militibus ac deplumatis nobilibus simillimus, qui nihil præter gladium habent & pallium, & ex raptu fere viuunt, si hic pax est, aut induciæ, ad bella currunt Hungarica, aut alio, ut ibi omnia misceant, turbentque pacem Reipublicæ. sic & animus noster non detentus sui indagine, aliorum statim erumpit, sua in dorsum reijcit, infirmitates delictaque aliorum circumfert in fronte ac pectore, ne unquam recedant ab oculis (melius impleteret illud, *erit vita tua ante oculos tuos pendens*, aut, *anima mea in manibus meis semper*) ac talis aliquando euadit, quales aiunt Feas ac Lamias quæ in suis cæcæ, nihil quid domi geratur, vident, perspicacissimæ tamen foris, vbi vident omnia acutissime. Acciditque illis iuxta Plutarchum, quod *Plutarch. tract. de Curiosit.* hominibus, quibus res domi turbata sunt, parumque commodæ, qui aut fumo, aut vxorum querimonijs, aut spectris laruisque exterriti, alia parte se efferunt,

*D. Hieron.
ep. ad Ru-
sticum de
forma vi-
uendi tom. 1.*

vt suam ita transigant molestiam, ideoque optime
S. Hieronymus, nec inconuenienter huic loco. *Sem-
per aliquid operis facito, vt diabolus te occupatum inueni-
at: alioquin enim te porrectis inueniens vacante
manibus, nimium interea tibi agglomerabit pe-
sum. exerce te in tui notitia, vt diabolus videns te
intentum, in vitas aliorum te non efferat.*

Intellectus enim noster ex sui incuria ad aliorum
translatus negotia, non ibi cessat, (conueniendum e-
nim hoc forte non nihil) sed ulterius progreditur, ad
delationes, detractiones, murmura, dicteria & quo
non? hinc iam suspiciones mala, iudicia temeraria, &
iam his, iam illis occupata garrulitas. nonne hoc est
grauem esse proximo? qui autem seipsum cognoscit,
dicet cum Seneca: quando mihi ridere lubet, aut stul-
tum illudere, non ille mihi longe accersendus, sed le-
do, rideoque me ipsum.

Hinc etiam impatientia enascitur contra Deum
in aduersitatibus, contra proximum, quando iniuria,
calumnia, ignominiaque aliqua tangimur. Quia ni-
mirum iniuriam ac improprium æstimamus, quod
alioqui iudicaremus esse æquissimum delictorum
nostrorum præmium, si in nos reuersi, in vitæ nostræ
cognitione bene essemus versati. diceremus, rebus
non ex sententia succedentibus, quod Iosephi fratres,

*D. Hieron.
Barth. Pisa.
lib. Confor-
mitatum.* profecti in Ægyptum, merito hac patimur, quia pecca-
uimus in fratrem nostrum, aut, quicquid patimur, peccata
nostra meruerunt. ingereremus nos molestijs & op-
probrijs, totum ad illa aperiremus sinum, tanquam
gemmas accepturi pretiosas, vt fecit aliquan-
do Sanctus quidam ordinis San-
cti Francisci.